

18. 12. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Náhrada mzdy za dočasnou pracovní neschopnost nebo karanténu od 1. 1. 2014

Zaměstnanci, který byl uznán dočasně práce neschopným nebo kterému byla nařízena karanténa, příslušela v období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013 v době prvních 21 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény od zaměstnavatele náhrada mzdy, nemocenské od státu až od 22. dne pracovní neschopnosti nebo karantény. Od 1. ledna 2014 se systém nemocenského zabezpečení vrátí ke stavu, který tu byl před 1. lednem 2011, když náhrada mzdy nebo jiného příjmu bude zaměstnanci příslušet v době prvních 14 kalendářních dnů pracovní neschopnosti nebo karantény a nemocenské bude příslušet od 15. dne.

Náhrada mzdy náleží pouze za dobu, v níž trvá pracovní vztah, který zakládá účast na nemocenském pojištění. Náhrada mzdy nepřísluší za první 3 dny dočasné pracovní neschopnosti, nejvýše za prvních 24 neodpracovaných hodin z rozvržených pracovních směn (za karanténu náhrada mzdy přísluší i za první 3 dny).

Podklady čtyřikrát za rok

Při výpočtu náhrady je nejprve třeba zjistit průměrný hodinový výdělek zaměstnance za kalendářní čtvrtletí předcházející čtvrtletí, ve kterém byl zaměstnanec uznán dočasně práce neschopným nebo mu byla nařízena karanténa. Sečtou se veškeré příjmy zaměstnance, jak základní mzda nebo plat, tak i další složky jako např. odměny a vydělí se počtem pracovních hodin v příslušném čtvrtletí. Pokud nelze průměrný výdělek stanovit, protože zaměstnanec neodpracoval v příslušném čtvrtletí ani 21 dnů, použije se místo průměrného výdělku pravděpodobný výdělek, kterého by zaměstnanec zřejmě dosáhl, který se stanoví ve smyslu ust. § 353 odst. 1 a 2 a 354 odst. 1 a 2 a § 355 a § 356 odst. 1 zákoníku práce.

Z průměrného výdělku

Průměrný výdělek počítá se z hrubé mzdy (platu) zúčtované k výplatě v předchozím kalendářním čtvrtletí, a z odpracovaných hodin v rozhodném období, resp. hodin za které přísluší zaměstnanci mzda nebo plat, průměrný výdělek se tedy zjišťuje - vypočítává u zaměstnance celoročně zaměstnaného čtyřikrát ročně - vždy k 1. lednu, 1. dubnu, 1. červenci a 1. říjnu. Jestliže je v rozhodném období (kalendářním čtvrtletí) zúčtována k výplatě mzda (plat), která je poskytována za delší než čtvrtletní období (např. roční odměna, cílová odměna, třináctá mzda nebo plat), vypočte se její poměrná část připadající na kalendářní čtvrtletí (např. jedna čtvrtina z roční odměny) a zahrne se do výpočtu průměrného výdělku za toto čtvrtletí a zbývající části se zahrnují do hrubé mzdy v následujících čtvrtletních obdobích. Zápočet těchto mezd (platů) poskytovaných za období delší než čtvrtletí se v rozhodném období zahrnuje však vždy jen v rozsahu doby odpracované zaměstnancem v tomto rozhodném období, aby nedošlo ke zkreslení vypočteného průměrného výdělku. V případě proplacení mzdy (platu) za práci přesčas při neposkytnutí náhradního volna za ní v jiném rozhodném období než v tom, ve kterém byla tato práce vykonána, se do odpracované doby v tomto čtvrtletí zahrnou také hodiny práce přesčas, za kterou je mzda nebo plat poskytnuta (např. práce přesčas vykonaná v lednu je zaměstnanci proplacena až v dubnu).

Výdělek se redukuje

Zjištěný průměrný hodinový výdělek se ale nezapočítává celý, upraví se (sníží se) podle příslušných hodinových redukčních hranic (RH) tak, že do výše I. RH (v r. 2014 to bude 151,38 Kč) se z něho započte 90 %, z částky přesahující I. RH do výše II. RH (v r. 2014 to bude 227,15 Kč) se započte 60 % a z částky přesahující II. RH do výše III. RH (v r. 2014 to bude 454,13 Kč) se započte 30 % (příčemž částka nad III. RH se nezapočítává, nezohledňuje). Z takto redukovaného průměrného hodinového výdělku se náhrada platu stanoví jako 60 % za každou neodpracovanou hodinu s výjimkou prvních 3 směn (maximálně 24 neodpracovaných hodin), za které náhrada nepřísluší.

Valorizace pro rok 2014

Uvedené redukční hranice se získají vynásobením redukčních hranic každoročně vyhlášených pro účely nemocenského pojištění, koeficientem 0,175 a poté se zaokrouhlí na haléře směrem nahoru. Výši redukčních hranic platných od 1. 1. kalendářního roku vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením. Redukční hranice od 1. 1. 2014 činí podle sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. [331/2013](#) Sb.: 1. redukční hranice 865 Kč, 2. redukční hranice 1.298 Kč, 3. redukční hranice 2.595 Kč.

Přechodná opatření

Jestliže dočasná pracovní neschopnost vznikne nebo karanténa bude nařízena ještě před 1. lednem 2014 a bude trvat i v roce 2014, přísluší náhrada mzdy podle pravidel účinných k 31. prosinci 2013, tedy až za 3 týdny pracovní neschopnosti. Když vznikne pracovní neschopnost od 1. 1. 2014, přísluší náhrada mzdy už jen za 2 týdny.

Richard W. Fetter

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamýšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)